

Malung-Sälens kommun

Sälens skola
Tf. Rektor Nils-Åke Andersson

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Sälens Skola, F-5

trivsel - trygghet - ordning - arbetsro

2016-2017

Skollagen (2010:800) 1 kap , § 5

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Utbildningen skall vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Vår vision

Eleverna på Sälens skola,
deras vårdnadshavare,
och skolans personal,
ska uppleva att de har
en trygg och trivsamt skola.

Ledord för vår skola

Trygghet och Trivsel
Ordning och Arbetsro

Arbetsgång för likabehandlingsarbetet på Sälens Skola

Trygghetsråd

Skolan har ett Trygghetsråd som arbetar mot diskriminering och kränkande behandling. Trygghetsrådet består av: tf. rektor Nils-Åke Andersson, skolkurator Emelie Fjällborg, samt fyra pedagoger: Lina Samuelsson, Eva-Lena Landmark, Marie-Louise Lifvendahl och Catta Hjort Tolstoy.

Förebyggande arbete

- Läsåret startar med en värdegrundsaktiviteter, där respekt och demokratiska värderingar står i centrum.
- Skolans ordningsregler upprättas av elever och personal vid varje läsårsstart.
- Skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling, upprättas av elever och personal inför varje nytt läsår.
- När den nya planen är upprättad läggs den ut på skolans hemsida.
- Lärarna informerar om skolans likabehandlingsarbete vid höstens tidiga föräldramöte.
- Personal finns ute på samtliga av elevernas raster, samt vid buss/taxi vid skolans slut.
- Personal är schemalagd från 07.20 för att cirkulera bland eleverna i klassrum och korridorer.
- Ansvarig lärare planerar för hur eleverna grupperas och placeras så att ingen ska känna sig ovälkommen och uppleva utanförskap, t.ex. fasta platser i matsalen, klassrummet etc.
- Ansvariga lärare genomför återkommande fadderverksamhet med elever i blandade åldersgrupper. Varje klasslärare ansvarar för minst 1 fadderaktivitet/termin.
- Läroplanens värdegrund samt övergripande mål (kap. 1 och 2) genomsyrar all verksamhet.
- Vid kränkningar och bråk mellan elever ska incidentrapport skrivas. Har incidentrapport skrivits ska den som upprättat rapporten ta ansvar för vem som ska kontakta vårdnadshavarna till inblandade elever för kännedom.
- Trygghetsrådet har regelbundna möten där hanteringen av aktuella elevärenden diskuteras. Aktuella incidentrapporter går igenom vid mötena. ”Anmälan till huvudman” skrivs för varje incidentrapport i direkt anslutning till att rapporten behandlas i rådet. Anmälan lämnas till rektor för påskrift och rektor ansvarar för att anmälan skickas in.
- Vid behov hålls, så kallade, ”Kompissamtal”.
- Skolgården är inte någon allmän plats. När/om okända personer uppehåller sig på skolgården ska personal ta reda på deras ärende, och vid behov be dem att lämna skolgården.
- I slutet av läsåret analyseras, utvärderas och sammanställs hanterade mobbningsfall samt incidentrapporter.
- Regelbundna samtal med eleverna om arbetsgången vid kränkningar. Trygghetsrådet utformar en poster, där arbetsgången tydligt framgår. Dessa posters ska finnas synligt i korridorer.
- Eleverna ombeds att rapportera till personal om de ser någon form av kränkning.

- Vid behov av ”social träning” sker samtal ledda av skolkurator eller lärare i klasserna.
- Klasserna, under ledning av klasslärare, har årligen i uppgift att kartlägga platser där kränkningar sker eller kan ske. Detta sker i början av höstterminen innan ny plan upprättas. Personal på skolan tar hänsyn till dessa och sätter in åtgärder.
- Klasslärarna informerar eleverna, mycket noga, om hur de ska agera då de känner sig diskriminerade eller kränkta av någon ur personalen. Alla fall av kränkning personal-elev, elev-personal samt personal-personal ska rapporteras till rektor. Elevenkäter om skoltrivsel genomförs i hela kommunen en gång per läsår i år 3-5. För elever i år F-2 genomförs istället en föräldraenkät.
- Personal cirkulerar på skolans område under raster iklädda reflexvästar för att lätt kunna synas.
- Utvecklingssamtal hålls med eleverna en gång per termin, där både kunskapsmässiga och sociala aspekter behandlas.
- All personal på skolan är medveten om sin skyldighet att vara uppmärksam på alla former av diskriminering eller annan kränkande behandling.
- Elevärenden är en stående punkt på arbetslagsmöten.
- Trygghetsrådet har regelbundna möten där ärenden som rapporterats in diskuteras och bearbetas.

Hur gör man om någon behandlats illa?

- Elever uppmanas att ta kontakt med någon personal om de upptäcker, eller själva utsätts för kränkande behandling.
- Vårdnadshavarna uppmanas att kontakta skolans Trygghetsråd.
- Den personal som upptäcker någon form av diskriminering och/eller kränkande behandling utreder händelsen och skriver en incidentrapport
- ”Anmälan till huvudman” skrivs för varje incidentrapport i direkt anslutning till att rapporten behandlas i rådet. Anmälan lämnas till rektor för påskrift. Rektor anmäler samtliga fall av kränkande behandling till huvudmannen enligt Skollagen 6 kap 10 §.

Hur vi utreder

- Vid utredning är det viktigt att lyssna av samtliga inblandade, vid behov ska detta ske enskilt. Det är också viktigt att ta reda på vad ev. vittnen själva sett och vad de hört av andra.
- Incidentrapport skrivs. Den som skrivit rapporten sätter in den i därför avsedd pärm. Den som skrivit rapporten är också ansvarig för att berörda vårdnadshavare får information om händelsen samma dag som den inträffat. Av rapporten ska tydligt framgå **vem** som informerat alla vårdnadshavarna, **när** detta skett och **på vilket sätt** informationen lämnats.

Åtgärder vid kränkning

- Personal som upptäcker att någon blir kränkt avbryter händelsen direkt.
- Alla kränkningar utreds av ansvarig personal i direkt anslutning till händelsen.
- Vid uppdagad kränkning av elever utfört av vuxna tas omgående kontakt med rektor.
- Elever som upptäcker kränkande handling rapporterar till personal.
- Vårdnadshavarna, till både den elev som utsatts för kränkning och den elev som utfört kränkning, kontaktas och informeras omgående av personal. Incidentrapporten skickas hem till vårdnadshavarna.
- Den personal som ansvarat för utredningen samlar inblandade elever för ett avslutande samtal där den som utfört kränkningen får en möjlighet att be om förlåtelse.

Uppföljning:

- Berörd personal informeras för att särskilt observera berörda elever.
- Pedagoger följer upp att vidtagna åtgärder har gett resultat t.ex. genom samtal med berörda elever och/eller vårdnadshavare.
- Trygghetsrådet följer alltid upp påbörjade ärenden.
- Har åtgärder inte gett avsett resultat vidtas ytterligare/andra åtgärder.

Sälens skolas mål för likabehandlingsarbetet läsåret 2016-17

- Första skolveckan innehåller värdegrundsarbete för alla elever i år F-5.
- Klassråd genomförs minst 2 gånger per termin, där eleverna håller i diskussionerna. Där ges de tillfälle att utöva inflytande över verksamheten. I skolråden följs dessa diskussioner upp, Nils-Åke håller i skolråden. Skolråd ska hållas minst 1 gång per termin. Klassläraren ansvarar för att klassråden genomförs.
- Varje klassansvarig ser till att klassen gör en årlig kartläggning av platser/situationer där mobbning/kränkningar förekommer. Detta sker i början av höstterminen och vid behov även under snöperioden. Resultatet av denna kartläggning ligger till grund för verksamhetsplanen.
- Arbetslaget F-5 har möte tre gånger i månaden, där vi har som stående punkt att ta upp aktuella elevärenden. (Ansvarig: Rektor)
- Skolans regler tas upp i respektive klass vid läsårsstart. Där diskuteras de och ev. kommer förslag på omarbetning. Reglerna behandlas sedan i lärarlaget för ev. omarbetning. (Ansvarig: Klasslärare)
- Fadderverksamheten består av 2 aktiviteter per termin. Klasslärarna ansvarar för sina respektive aktiviteter.
- Skolans skyddsombud kontakter varje klassansvarig, inför årets skyddsround, för att inventera ev. skyddsåtgärder som eleverna anser finns. Detta kan t.ex. ske genom s.k. trygghetsvandring. Skyddsombudet ser till att detta sker. (Ansvarig: Karin Örabäck)
- Rastkompisar utses vid behov av resp. klasslärare.
- Planen mot diskriminering och kränkande behandling utvärderas i slutet av vårterminen och ny plan upprättas i början av höstterminen av pedagoger samt rektor. Därefter går respektive klasslärare igenom den med eleverna.
- Trygghetsrådet har möten var 14:e dag.

- Vårdnadshavare får tydlig information om skolans arbete kring kränkande behandling. Både planen mot diskriminerande och kränkande behandling och trygghetsrådets informationsblad.
- Dokument upprättas av rektor, för påskrift för vikarier, att ha tagit del av skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling samt skolans ordningsregler. Inläsningstid för detta bör ske i nära samband med vikariat. Den lärare som ordnar med vikariatet, ser till att tidsutrymmet räcker för inläsning utöver undervisningstid.

Bilaga 1.

Sälens skolas likabehandlingsplan bygger på två lagar, Diskrimineringslagen (2008:567) och Skollagen kap 6. Dessa två lagar gäller för alla skolformer som lyder under skollagen.

Lagarna förbjuder diskriminering och kränkande behandling, och ställer krav på att verksamheten bedriver ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika värde och möjligheter, samt för att förebygga trakasserier och kränkande behandling.

Diskrimineringslagen (2008:567)

Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett:

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- sexuell läggning
- funktionshinder
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- ålder
- tillgänglighet

(Detta är de åtta diskrimineringsgrunderna.)

Diskriminering är förbjuden oberoende av om det är fråga om direkt eller indirekt diskriminering. Lagen innebär också att barn och elever får ett lagligt skydd mot annan kränkande behandling. Skadestånd kan utdömas om inte skolan kan påvisa att den fullgjort sitt uppdrag.

Enligt diskrimineringslagen ska den som bedriver utbildningsverksamhet se till att varje verksamhet:

- Arbetar målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning. Det innebär att skolorna ska göra allt för att ingen ska bli diskriminerad eller trakasserad.
- Om den får reda på att någon elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier utreder omständigheterna kring de uppgivna trakasserier och i förekommande fall vidtar de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra trakasserier i framtiden.
- Varje år upprättar en plan som innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att, dels främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever, dels förebygga och förhindra trakasserier. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redovisning av hur de planerade åtgärderna har genomförts förs in i nästa års plan.

Skollagen 6 kap

Enligt 6 kapitlet i skollagen så ska den som bedriver skolverksamhet, om det är en kommunal skola så är det kommunen, se till att varje verksamhet (till exempel varje förskola eller skola):

- Målmedvetet arbetar för att motverka kränkande behandling av barn och elever.
- Genomför åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.
- Varje år gör en plan mot kränkande behandling. Den ska till exempel innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Dessutom ska barn och elever engageras i arbetet med att ta fram planen.
- Lever upp till den så kallade handlingsplikten. Den innebär att så snart någon i skolan får kännedom om att ett barn eller en elev känner sig utsatt så måste de agera och ta reda på vad som hänt. De måste också göra allt de kan för att det inte ska hända igen.

I skollagens 6 kapitel finns också ett förbud för vuxna i skolan att kränka ett barn eller en elev – till exempel säga kränkande saker, hota eller använda våld.

Lärarna har också en skyldighet att skapa en trygg miljö i skolan. Enligt kap 5, § 3 ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Det kan ibland innebära att lärare måste använda sig av vissa disciplinära åtgärder, till exempel visa ut en elev från resten av en lektion. Även om det kan upplevas kränkande behöver det inte vara det i lagens mening. (Källa: ”Förebygga diskriminering, Främja likabehandling i skolan”. JämO, DO, HO, homO, BEO).

Det finns också internationella löften som Sverige avgivit, och som delvis uppfylls genom ovan två nämnda lagar. Ett sådant löfte är att Sverige ska leva upp till kraven i FN:s barnkonvention

FN:s Barnkonvention art. 2

1. Konventionsstaterna skall respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna konvention utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess föräldrars eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, handikapp, börd eller ställning i övrigt.
2. Konventionsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars,

vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro.

Definition av kränkande behandling

Diskriminering är en aktiv, medveten handling som missgynnar en annan person, och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en annan persons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Annan kränkande behandling är ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet;

- Någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.
- Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck.
- Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera.
- Kränkningar utförs av och drabbar såväl barn som vuxna.

Kränkningar kan vara;

- Fysiska; såsom att bli utsatt för slag och knuffar.
- Verbala; såsom att bli hotad eller kallad vid fula ord, som är kränkande.
- Psykosociala; såsom att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning, göras till åtlöje.
- Text- och bildburna; såsom klotter, sms, kommunikation via olika forum på internet.

Med mobbning avses upprepade kränkningar, samt att det råder en obalans i makt Mellan den som kränker och den som kränks.